

NAIT SOEZ'N

ORGAAN VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND
JAN 1978 7^e JAARGANG NR. 1 50 CENT

LOG MANIFESTATIE 18 FEBRUARI 1978 AMSTERDAM

- 1 Geen verkorting van de cursusduur
- 2 Voor een voldoende inschrijvingsduur en geen beperking met terugwerkende kracht
- 3 Genoeg geld voorgoed en toegankelijk onderwijs
- 4 Geen selectiedrempels in het onderwijs, tegen een selectieve propedeuse
- 5 Voor integratie van onderwijs en onderzoek
- 6 Voor behoud en uitbouw van progressieve studie onderdelen
- 7 Voor democratische vaststelling van onderwijs en onderzoek

OM DE KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS!

PROGRAMMA:

12.00 uur Oude Manhuispoort

Inleidingen en discussie over de thema's:
Beroepspraktijk - Onderwijsvormen
Selectie - Projektonderwijs
Wetenschap en samenleving
Wetenschapswinkels
Vrouwenstudies

15.30 uur SLOTMANIFESTATIE met sprekers en cultuur

Onder het motto 'Om de kwaliteit van het onderwijs' organiseert het LOG, het landelijk overleg van de studentenvakbonden, een manifestatie op 18 februari. Deze manifestatie wordt gehouden om aan de nieuwe onderwijs-minister, de VVD-er Pais duidelijk te maken dat de ingediende studie-programma's, die bijna allen een 5-jarige cursusduur hebben, goedgekeurd moeten worden. Tevens moet het voorontwerp van de Algemene maatregel van Bestuur, dat de beperking van de inschrijvingsduur met terugwerkende kracht wil invoeren, geen doorgang vinden. Beide maatregelen zullen vergaande consequenties hebben voor de studenten. De protesten tegen deze maatregelen zullen inhoudelijk onderbouwd moeten worden; de studentenvakbonden hebben een visie op onderwijs en moeten deze naar buiten brengen (en verder uitdiepen). Daaraan zal in een gedecentraliseerde opzet op thema's als wetenschapswinkels, selectie en vrouwenstudie's ingegaan worden. Na een demonstratie zal de dag worden afgesloten met een klinkende bijeenkomst waarop vertegenwoordigers van de onderwijsbonden het woord zullen voeren. 18 februari, Amsterdam. Om de kwaliteit van het onderwijs!

in dit nummer:

Herpro

De herstructurering is in een beslissende fase gekomen. Op 18 februari organiseren de studentenvakbonden een demonstratie als antwoord op de nog steeds dreigende cursus- en inschrijvingsduurverkortingen. Op pagina 3 beschrijft Pierre Karsten de achtergronden van deze actie.

BRD

Al meer dan 6 jaar bestaan in de Bondsrepubliek Duitsland de "Berufsverboden". Op pagina 5 een artikel van de werkgroep tegen de berufsverboden over de toestand bij onze oosterburen.

Seminar

Op 9 en 10 januari j.l. hield de GSB haar keret-seminar. Op de middenpagina een verslag van de daargevoerde discussies over het beleid van de studentenbeweging op langere en kortere termijn.

Voorziening

Al enige tijd woedt er een discussie over de toekomst van de studentenvoorzieningen, vooral naar aanleiding van twee nota's die de Commissie Studentenvoorzieningen van de Academische Raad het daglicht liet zien.

Op pagina 8 wordt zowel de inhoudelijke kant van de discussie belicht, als de financiële.

Koffie

De koffie op de universiteit werd een stuiver duurder, terwijl de prijzen op de wereldmarkt aan het dalen zijn. Pagina 11.

Andragogie

Demokratische vakgroepen!

Na twee jaar eindeloos vergaderd te hebben, na de nodige compromissen en een succesvolle hearing was er een reglement. Althans een principe akkoord over een vakgroep reglement dat op "de grootst mogelijke consensus" zou berusten. Dat dachten we tenminste.

Het voorstel was ook te mooi om waar te zijn: Alle studenten zouden lid zijn van de vakgroep, de besturen zouden optimaal gedemocratiseerd zijn (de helft min één studenten) en de commissies zouden paritair samengesteld worden. Kortom zoals het hoort. Wat gebeurt er echter. De twee hoogleraren schuiven het bestuur van de afdeling en

de commissie belast met de instelling van de vakgroep opzij en dienen een eigen reglement in. Ze hebben zelfs de brutaalheid om zich hierbij te beroepen op de hearing die 2 dec. gehouden is. (Zie NS nr. 17) en presenteren hun voorstellen als zijnde meerderheidsstandpunten. En dat is niet zoals het hoort! De discussie is nog niet gesloten,

maar de actie is nu wel begonnen. Als de heren na twee jaar discussie alsnog heibel willen, dan kunnen ze dat krijgen. A.s. vrijdag 20 jan. om 9.30 uur is er in elk geval een meeting (of een afdelingsraad waarin de beslissing over een reglement genomen dient te worden) waarbij alle studenten, die lid willen worden van de vakgroep, kortom dus alle studenten, aanwezig moeten zijn. Indien je niet komt is de kans groot dat je geen lid wordt. De intekening sluit vrijdag!

Jan Koers namens de GSb-O.K.

Kort nieuws

Abortus

De VVD-CDA regering heeft over de abortuskwestie dezelfde afspraken gemaakt als Den Uyl tijdens de formatie. Het kabinet probeert eerst zelf tot overeenstemming te komen, tot 1979 worden kamer-initiatieven geblokkeerd, pas in 1979 kan de kamer er weer aan te pas komen. Een regeringsvoorstel zal waarschijnlijk betekenen: geen vrije abortus, strakke grenzen aan de tijdsduur (3 maanden grens). Wij Vrouwen Eïsen (WVE), waarin ook het LOG deelneemt is tegen strikte grenzen, omdat dit het principe van de vrije beslissing aantast, en omdat voor de grootste groep de problemen blijven bestaan. Bovendien benadrukt WVE dat de PvdA zich niet moet blijven houden aan de groot concessies die tijdens de formatie aan het CDA zijn gedaan.

WVE wil nog steeds een wetsvoorstel conform haar eisen: abortus in het ziekenfondspakket, de vrouw beslist abortus uit het wetboek van strafrecht.

Daarom gaat WVE een briefkaartenactie organiseren aan het kabinet om op een goede wet aan te dringen. Ook op de universiteit gaat de actie gevoerd worden, een speciale groep zal dat moeten gaan coördineren. Iedereen, vrouwen en mannen, die daar zin in heeft, kan hieraan mee helpen. We vergaderen de eerste keer op donderdag 26 januari om 19 uur op het GSb-kantoor. Maar we willen het niet alleen beperken tot de abortusactie...,...er zijn meer specifieke problemen van vrouwen in het onderwijs. Hier wordt in de GSb misschien tot nu toe te weinig over gepraat, maar de problemen zijn er. De stap van het VWO naar de Universiteit is bijv. veel groter voor vrouwen dan voor mannen. (Er studeerden in 1972 drie keer zoveel mannen als vrouwen aan de RUG) Het is waarschijnlijk dat vrouwen vaker financiële problemen hebben, gezien de afhankelijkheid van de ouders die uitgangspunt is in het studiefinancieringsstelsel. Creches zijn er aan de universiteit nauwelijks, en

het percentage vrouwelijk WP is zeer laag. Er is weinig echt concrete informatie over de oorzaken van deze problemen. Het is de bedoeling dat de abortusgroep daar enig uitzoekwerk aan gaat verrichten. Iedereen wordt uitgenodigd.

Chili

Tot grote verbazing van zowel zijn medejunta-leden, als van de democratische oppositie kondigde de Chileense Generaal Pinochet voor de kerst aan dat er op 4 januari j.l. een referendum gehouden zou worden waarin de bevolking haar vertrouwen moest uitspreken in de fascistische junta.

Pinochet komt zowel internationaal als nationaal onder steeds zwaardere druk te staan. Sinds hij via een coup de macht overnam van de progressieve regering Allende, zijn er vele honderden mensen in concentratiekampen gezet, vermoord of 'verdwenen'. Het economisch beleid van de junta is op een volledige catastrofe uitgelopen; hoge inflatie, lage lonen (steeds grotere delen van de bevolking leven onder de armoede grens) en grote werkloosheid. Internationaal wordt Pinochet o.a. door de V.N. steeds feller gekritiseerd op het punt van de mensenrechten. Nationaal wordt Pinochet geconfronteerd met stakingen, en verdeeldheid in de eigen fascistische geleerden.

Het is dan ook een noodspromg die hij maakte bij het uitroepen van het referendum.

Vante voren hadden alle democratische partijen (socialisten, communisten en zelfs de christendemokraten) opgeroepen tot een boycot van het referendum.

De door Pinochet afgeleverde uitslag is dan ook ongeloofwaardig. Dat meer dan de helft van de Chileenen vertrouwen zou hebben in de fascistische junta is niet alleen in flagrante tegenspraak met de krachtsverhoudingen in Chili tijdens de laatste democratische verkiezingen, maar ook met de duidelijke tekenen van verzet die de laatste tijd in toenemende mate in Chili zijn waar-

te nemen.

N-bom

Al meer dan 600.000 Nederlanders hebben inmiddels hun handtekening gezet onder de volkpetitie tegen de neutronbom. Ook in andere landen begint het verzet tegen de aanmaak van dit afschrikwekkende wapen vorm te krijgen. Op 18 maart vindt er dan ook in Amsterdam een internationaal forum plaats waar de gevaren van het wapen, en de acties ertegen besproken zullen worden. Op 19 maart is er in Amsterdam een demonstratie tegen de N-bom. Ondanks de sterke protesten heeft de Amerikaanse president Carter toch gemeend weer te moeten pleiten voor de N-bom. De Nederlandse regering zwijgt noch in alle talen, al heeft misschien de regeringsverklaring van maandag 16 jan. j.l. enige opheldering gegeven. Een karchtig protest is dan ook niet alleen gerechtvaardigd, maar ook bittere noodzaak gezien de houding van de regering en de VS-president.

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

Nait Soez'n, tweeweekelijkse orgaan van de Groninger Studentenbond. Abonnement f25, samen met het lidmaatschap van de GSb reductie- en reisbureau, maandblad student en andere faciliteiten.

Redactie: Peter de Vries, Jan Koers en Loes Steensma.

Fotografie: Theo Mensen en Bart Onnes.

Medewerkers: Bert Meyberg, Anneke Menger, Richta Laneris, Ronald Mauer, Pierre Karsten, Maria Bodewes en Aart Waterman.

Druk: C. Regenboog, Zoutstraat 14.

18 februari:

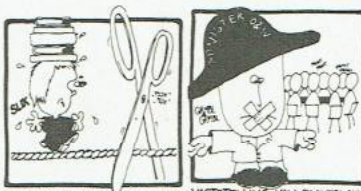
Herstruktureringssaktie

Tot herprogrammering van de onderwijsprogramma's moest worden overgegaan in het kader van de wet Herstrukturering welke in het voorjaar van '75 in de Tweede Kamer werd aangenomen. Hierin werd bepaald, dat de cursusduur van meestal 5 jaar, moest worden teruggebracht tot 4 jaar; de wet liet evenwel de mogelijkheid open van een 5-jarige cursusduur. Dit laatste was voornamelijk te danken aan het werkelijk grote verzet wat door de studenten, staf en tap tegen deze herstrukturering van het Wetenschappelijk Onderwijs was georganiseerd. (In maart '75 een demonstratie van meer dan 10.000 mensen). Van de mogelijkheid om een 5-jarige cursusduur aan te vragen hebben bijna alle fakulteiten (80%) terecht gebruik gemaakt. Deze programma's werden ter advisering aan de Onderwijsraad voorgelegd. Tevens beperkt de wet de inschrijvingsduur van de studenten. In het verdere verloop van dit artikel zal op beide zaken worden teruggekomen.

Op de valreep van het oude jaar, werd bekend dat de Onderwijsraad een positief oordeel veide over de door de fakulteiten ingediende programma's. De Onderwijsraad is een commissie met overwegend rechtse hoogleraren en zonder een student, die aan minister Pais een advies moest uitbrengen over de geheerprogrammeerde, meestal 5-jarige programma's. Pais moet de programma's nu ook goedkeuren. Evenwel, we hebben een rechts kabinet. Zowel de VVD als de KVP, CHU en ARP (nu CDA) waren een tiental jaren geleden de grote animators achter de herstrukturering. Nu willen ze weer Nederland besturen en de bevolking confronteren met hun beleidsmaatregelen. De adviezen van de Onderwijsraad zullen terechtkomen bij Pais. En hier gaat een ernstige dreiging van uit. Het gevaar dreigt dat Pais de adviezen zal negeren, en de programma's niet zal goedkeuren. Dat betekent dat de fakulteiten opnieuw programma's moeten maken, waarbij Pais de 4-jaar zal willen afdwingen. Dit mag nooit gebeuren. (Tenslotte zijn de programma's door de betrokkenen zelf opgesteld, goedgekeurd door de fakulteitsraden, Universiteitsraden en bekomplimenteerd door de Onderwijsraad). Opnieuw blijkt het daarom noodzakelijk het verzet te organiseren en inhoudelijk te beargumenteren waarom we tegen 4 jaar zijn en ook een voldoende ruime inschrijvingsduur nodig hebben.

De in het wetsontwerp Herstrukturering voorgestelde cursusduurverkorting tot 4 jaar, was het belangrijkste punt waartegen het verzet in '75 zich richtte. De studenten-vakbonden waren namelijk in staat concreet aan te geven wat de gevolgen van een dergelijke maatregel zouden zijn en zijn, en waarom de gevolgen onaanvaardbaar zijn:

- er zou een geweldige verzwaring van de programma's optreden; daar zijn we niet tegen omdat we lui zijn, tenslotte hebben de onderwijsverbeteringen die de studenten tot stand brachten (en brengen) ook tot verzwaring geleid. Maar een dergelijke herprogrammering, zou tot een studiedwang leiden, waarbij van een kritiese reflexie op de in elkaar gedrukte programma's geen sprake meer zou zijn. De selectie zou geweldig toenemen, en dit blijkt ook nu al

in de praktijk, daar waar men (zelfs nog) 5-jarige programma's heeft: zowel bij frans (4½) als bij sociale geografie is na 3 jaar al meer dan de helft van de studenten afgevallen (resp. 67% en 57%!)

- door de stringente verkorting zou er nauwelijks meer ruimte zijn voor onderzoek. Dit vermoeden wordt nog eens bevestigd doordat het in de Wet Herstrukturering sprake is van het creëren van de mogelijkheid voor een beperkte, selekte groep bollebozen van een research opleiding; zij zouden zich na 4 jaar verder kunnen bewakmen in onderzoek (niet meer dan 20% van alle studenten). Dit heeft zeer kwalijke gevolgen voor enerzijds de mogelijkheden in de studie en anderzijds de mogelijkheden in de latere beroepsuitoefening. Voor de meeste studenten zou op deze manier een zeer sterke kwalificatieverlaging tot stand komen.
- juist de progressieve studieonderdelen als projektonderwijs zouden slachtoffer worden van de cursusduurverkorting. Met name door de benodigde intensieve begeleiding, doordat hun plaats in de studieprogramma's niet sterk geworteld is en door de inhoud van het onderzoek waar de rechtse staf het niet mee eens is, zouden zij het eerst de dupe worden. Terwijl juist in deze projecten de (studie) ervaringen ontzettend goed zijn en er ook allerlei relaties bestaan met groepen buiten de universiteit. Groepen die door het onderzoek van de projecten juist gesteund worden in hun strijd ter verbetering van hun maatschappelijke positie.
- allerlei keuzeonderdelen zouden verdwijnen. In een korte cursus is er geen plaats meer voor bij de eigen interesses aansluitende programmaonderdelen, alleen een verplicht programma blijft over. Dit wordt in de huidige situatie nog eens versterkt door het ver

achterblijven van het aantal stafleden bij de studenten. Het gevolg is een verminderd onderwijsaanbod. Bijvakken zouden verdwijnen, stages korter worden. Ook van naast je studie bezig te zijn met andere belangrijke zaken (bestuur, raden, ACLO, USVA etc.) zou heel moeilijk worden. Tenslotte is studeren alleen ook niet zaligmakend. Bovendien heb je ook tijd nodig om jezelf, je huis etc te verzorgen, kontakten te onderhouden etc.

de mogelijkheden om andere, betere programmaonderdelen te realiseren zouden veel moeilijker worden. Op de eerste plaats heb je minder tijd om je met verbetering van je opleiding bezig te houden en verder zou je onderdelen moeten vervangen en dat is heel moeilijk: verbeteringen werden namelijk vooral aangebracht door nieuwe studieonderdelen toe te voegen.

Kortom, door de studieoverzwaring, zowel door toename van de hoeveelheid in dezelfde tijd, als door verslechtering van de inhoud (verdwijnen projecten, geen keuzevrijheid etc.) zou de selectie ook door het afnemen van de motivatie sterk toenemen. Verder zou de kwalifikatie voor de meeste studenten sterk afnemen, waardoor de afhankelijkheid van de arbeidsmarkt en de vergroting van de kans op werkloosheid zeer toenemen. Al met al reden genoeg om aan te nemen dat de maatschappelijke functie van de universiteit, althans waar het oplossen van belangrijke vraagstukken als milieu, gezondheidszorg, crisis, woningbouw, energie, onderwijs etc. betreft, in sterke mate zou verdwijnen. De afhankelijkheid van het bedrijfsleven zou sterk vergroot worden, en dat willen we nu bepaald niet. (In de vorige NS's is al uitgebreid op de achtergronden van de Herstrukturering ingegaan. We zullen in de volgende opnieuw aandacht aan besteden.

Er bestaan op dit moment plannen om per Algemene Maatregel van Bestuur de inschrijvingsduurbeperving met terugwerkende kracht in te voeren. Voor studenten die in het cursusjaar '75-'76 zijn begonnen. Het betekent bijv. het volgende: als je je propedeuse in één jaar gehaald hebt, heb je vanaf aanstaande sept. nog maar 3 jaar om af te studeren. (Het College van Bestuur heeft de mogelijkheid de inschrijvingsduur met 1 jaar te verlengen). Je moet dus in 6 (maximaal 7) jaar afstuderen.

Ter illustratie van de mogelijke konsekventies van deze maatregel het volgende: ruim 20% van de studenten die zich aan de universiteit inschrijven, studeert niet binnen 7 jaar af. Dit cijfer wordt nog illustratiever als je weet dat ongeveer 40% van de studenten de opleiding niet voltooid(dus na 3,

vervolg op blz. 4.

vervolg van pag. 3.

4 jaar verdwenen is). Dat betekent dus dat ongeveer een derde deel van de studenten door deze maatregel getroffen zou kunnen worden. M.n. studierichtingen als natuurkunde, medicijnen, theologie, scheikunde, farmaci zouden nog sterker getroffen worden: hier gaat het bijna om alle studenten die niet voortijdig hun studie staken! De inschrijvingsduurbepaling en zeker met terugwerkende kracht, zal z'n slachtoffers eisen als we er niet tegen protesteren. Ook al lijkt het voor de jongerejaars nog een heel eind, al die jaren die je nog hebt. De moeilijkheden die het voor studenten oplevert om om te zwaaien, werkstudenten, student assistenten, bestuurders van studentenverenigingen en -vakbonden, studenten die in besturen van faculteiten etc. deelnemen, zullen enerzijds leiden tot een sterke afbouw van dit soort activiteiten anderzijds tot verregaande konsekventies voor die studenten die deze bezigheden wel willen of moeten (geld) doen. Het percentage studiestakers zal naar verwachting sterk toenemen; ook de dekanen hebben hun angst in deze niet onder stoelen of banken gestoken. De studenten staken hun opleiding niet alléén als gevolg van de verzwarende, m.n. ook de inhoud van de opleiding vormt een barrière

verdere studie. Ze sluit niet aan bij de interesses, is vaag, geeft in de eerste jaren geen inzicht in het eigenlijke vak door allerlei hulpvakken etc. Hier valt dus ook nog veel te verbeteren en dit moet ook de aandacht hebben van de GSB. Het gaat om een goede opleiding, die alle studenten gemotiveerd voltooien.

Daarom organiseert de GSB de komende weken bijeenkomsten op de faculteiten over de herprogrammering en de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs en zal ze op andere wijze met de studenten en vooral ook jongerejaars bespreken waarom het nu noodzakelijk is in beweging te komen. Het gaat om het veilig stellen van de programma's, omdat een 5-jarige cursusduur en een voldoende ruime inschrijvingsduur noodzakelijk zijn om een goede opleiding te krijgen. Dit is geen abstract gegeven en moet ook verder beargumenteerd worden vanuit de inhoud van de programma's en de verbeteringen die we er in willen aanbrengen. En daar hebben we ideeën over. In de discussies zullen we ook op het maatschappelijk belang van de universiteiten stuiten; we verbeteren een opleiding niet alléén omdat wij liever Marx lezen dan Wiegel horen (laat staan zien) maar omdat wij met die opleiding later en ook

nu een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van de maatschappij in progressieve zin. De dreiging die van de besluiten van Rais uitgaat moeten we keren door naar buiten te brengen wat de konsekventies van de cursus- en inschrijvingsduurbepaling zijn en zo doende het verzet te organiseren en door het verzet coalities met de onderwijsbonden (ABVA en ABOP) te sluiten. Konsekventies zowel voor de studenten zelf als voor de hele maatschappij (allerlei projecten waarin onderzoek wordt gedaan voor de vakbeweging, NVV jc., vrouwen, actiegroepen etc. komen op de tocht te staan). Daarom organiseert het LOG op 18 februari een manifestatie. Deze manifestatie moet een succes worden; er staat veel op het spel en het verzet zal opzet moeten zijn om het rechtse kabinet het failliete van hun politiek te laten inzien. Daarom koop een kaart voor de 18e: en manifesteer mee tegen van Agt en Wiegel. Kaarten verkrijgbaar op Visserstraat 56 en bij kaders van de GSB. In de volgende NS zullen we uitgebreid op de problematiek terugkomen.

(advertentie)

REGEN BOOG
Stichting Drukkerij C. Regenboog
Zoustraat 14
Groningen
Telefoon 128370

(advertentie)

cafe DE KROMME
open vanaf 2 uur
een (te) bruine kroeg
kleine kr. elleboog

STUDAIR

STUDENTS' ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL RELATIONS
PRINS HENDRIKKADE 2-4 - AMSTERDAM - TEL. 020 - 24 30 89

BIJKANTOOR GRONINGEN: GSB- REDUKTIE- EN REISBUREAU,
Visserstraat 46, Tel. 121237.

NIEUW WINTERPROGRAMMA !!

TREINREIZEN VOOR IEDEREEN ONDER DE 26 JAAR.

	enkel	retour
Chamonix	-	f216,-
Grenoble	-	-202,50
Perpignan	-	-246,50
Paris	f 58,-	- 93,-
London	- 52,-	-104,-
Dublin	-105,-	-210,-
Warszawa	- 95,50	-191,-
Berlin	- 62,-	-123,50
Luzern	- 89,-	-171,50
Innsbruck	- 98,50	-196,50

NIEUW: VERZORGD WINTERSPORTVAKANTIES
incl. pension, ski-lessen, etc.

enkele voorbeelden:	
Stans (Oostenrijk-Tirol)	v.a. f790,-
Morzine (Haute Savoie)	v.a. f1160,-
Alt Aussee (Oostenrijk)	v.a. f825,-
Gries (oostenrijk)	v.a. f750,-

VLIEGREIZEN VOOR IEDEREEN (NIET AAN LEEFTIJD
GEBONDEN), MAAR NIET NAAR ZUID-APRIKA!

enkele voorbeelden:
Charter naar New York, vanaf Brussel:
enkele reis: f495,-
retour f850,- (max.
één jaar)

Geen boekingsstermijn; boeken zolang er plaats is. Vanaf New York kan elke doorvlucht op het Amerikaanse continent verzorgd worden door STUDAIR. Bijvoorbeeld:
San Francisco v.a. f870,- (enkel), f1600,- (retour)
Montreal v.a. f620,- ,, f1100,- ,,
(prijzen incl. Brussel-New York)

BRD

6 Jaar 'berufsverbot'

28 januari is het 6 jaar geleden dat het zgn. radikalenerlass is afgekondigd. Hierdoor werd het mogelijk personen een berufsverbot op te leggen. Sindsdien zijn er ong. 1.000.000 anteceden-tenonderzoeken gedaan door de verfassungsschutz (binnenlandse veiligheidsdienst), en zijn ong. 7.000 mensen getroffen door een berufsverbot.

Wij zullen proberen in het kort nog eens aan te duiden welke ontwikkelingen zich sinds de invoering van de Radikalenerlass hebben voorgedaan.

Mensen die door een Berufsverbot getroffen worden zijn niet alleen diegenen die niet worden aangenomen maar ook de personen, wiens in-dienstname wordt vertraagd op grond van zogenaamde Erkentnisse of die ontslagen worden uit overheidsdienst.

Wat zijn volgens de Verfassungsschutz en het Ministerie van Binnenlandse Zaken "Erkentnisse"? Al datgene, dat relevant is voor een onderzoek naar de trouw aan de grondwet, en al datgene, dat de twijfel aan deze trouw bewijzen kan. Verder (als aanvulling van het Initiatief "Weg mit den Berufsverbote"): Verkeren in kommunistische kringen, kandidatuur voor radikale partijen of organisaties, publikaties in tijdschriften, reizen in DDR, het meedoen aan demonstraties en het bezoeken van politieke manifestaties, wonen in leefgemeenschappen, uitgeven of verspreiden van pamfletten, activiteiten voor dienstweigeraars of Nazi-slachtoffers, tegen Chili, Zuid-Afrika en de Notstandsgesetze. Hieruit blijkt dat alle democratische activiteiten gebruikt kunnen worden om de zogenaamde "Verfassungsfeindlichkeit" van sollicitanten te bewijzen.

Personen die naar aanleiding van deze zogenaamde Erkentnisse getroffen worden door een Berufsverbot zijn tegenwoordig zowel arbeiders als employees en ambtenaren, dus mensen in alle overheidsfuncties. Machinisten, badmeesters, ingenieurs, docenten, onderwijzers, juristen, secretaresses, sociaal werkers, studentassistenten, verpleegsters, artsen, administratieve krachten, technici enz. Volgens berekeningen vallen meer dan de helft van de slachtoffers in het onderwijs, gevolgd door sociaal-pedagogen en gezondheidszorg.

De sinds 1972 opgerichte Bürgerinitiativen vormen de basis in de strijd tegen de Berufsverbote. Deze bestaan uit zowel communisten, socialisten en sociaal-demokraten als liberalen en christenen. Taken voor deze beweging in de BRD zijn: Voorlichting, verspreiding van de feiten en argumenten waaruit de Verfassungswidrigkeit van de Berufsverbote blijkt, dit alles met het doel het publiek bewust te maken en te activeren. Hierbij is medewerking van de pers zeer belangrijk. In hun strijd voor de democratische

rechten van de burgers weten zij zich gesteund door onder andere de VVN (bond van antifascisten), de vakbonden (sommige) en de studenten.

De invloed van de vergaande Berufsverbotemaatregelen beperkt zich niet alleen tot de BRD.

Voor Nederland geldt dat er bij een sollicitatie naar een zogenaamd "vertrouwensfunctie" een antecedentonderzoek wordt gehouden met medewerking van de Binnenlandse Veiligheidsdienst, waarbij wordt nagegaan of de sollicitant zich schuldig heeft gemaakt aan staatsgevaarlijke activiteiten of met justitie in aanraking is geweest.

We kunnen gerust concluderen dat Kalma, hoofdcommissaris van de kinder- en zedenpolitie te Rotterdam de eerste persoon is die officieel een Berufsverbot heeft gekregen door het feit dat hij gebruik maakte van het recht tot vrije meningsuiting. Daarnaast zijn er waarschijnlijk meerdere onofficiële Berufsverbote uitgesproken (bijv. voor Lisette Scholten, agente bij de recherche te Amsterdam), waaruit wel blijkt dat er wel degelijk gevaren zijn voor de democratie in Nederland.

samengesteld, die enige informatie wil geven over het "verschijnsel" Berufsverbote en de strijd ertegen. Deze brochure is verkrijgbaar op de GSB-kantoren, Visserstraat 46 en 50 Databank, Academiegebouw. Het is te hopen, dat door middel van deze manifestatie en brochure de Groninger Bevolking, zich zal gaan afvragen of het gevaar van beknotting van de democratische rechten, niet zover van Nederland af ligt als schijnbaar het geval is.

".....Wij hebben informatie over U..."

Iedereen is van harte welkom om zijn of haar sympathie te betuigen en zich daadwerkelijk in te zetten voor het behoud van alle democratische grondrechten.
1 februari, 20.00 uur, het Tehuis.

Het is noodzakelijk dat er een actieve beweging in Nederland ontstaat tegen Berufsverbote, niet alleen om onze solidariteit te betuigen met de strijd ertegen in de Bondsrepubliek, maar ook om een dergelijke ontwikkeling in Nederland tegen te gaan. Het doel is dan ook een zo breed mogelijke groep van personen te organiseren, afkomstig uit allerlei groeperingen in de maatschappij. Een aanzet hiertoe is de manifestatie die de werkgroep heeft georganiseerd. Deze vindt de eerste februari plaats in het Tehuis, 's avonds om acht uur. In verband hiermee hebben we een brochure

Werkgroep, weg met de Berufsverbote

KOFFIE

Op 2 januari gebeurde er iets bijzonders aan de universiteit. De koffie werd 5 cent per kop duurder, en de prijs van een pak koffie daalde met 67 cent. Uit een pak koffie worden 36 koppen gehaald. Van 1 op 2 januari werd er f2,47 per pak méér winst gemaakt.

De thee is ook te duur.

GSb seminar

Nieuwe initiatieven

Op 9 en 10 januari j.l. hield de GSB haar winterseminar; ook wel aangeduid met de term kerst-seminar, maar dat was niet zo'n actuele term. Op het seminar ontspannen zich uitgebreide discussies over de politieke situatie in Nederland en aan de Universiteit, over het regeringsbeleid t.o.v. het WO, de stops, de herstructurering, maar ook over problemen betreffende de sociaal-economische positie van de huidige studenten-generatie. Verder kwamen aan de orde problemen rond de organisatie e.d. Hieronder wordt ingegaan op de hoofdlijnen van de gevoerde discussies en de daaruit getrokken conclusies over het te voeren beleid.

Algemeen

Bij een beoordeling van de positie van de GSB aan de universiteit, en in het politieke krachtenveld in Nederland zijn een aantal elementen van belang. We hebben een periode achter de rug waarin de PvdA-top in de regering Den Uyl - Van Agt, en later in de formatie, steeds verder heeft toegegeven aan de eisen van rechtse politici. Tenslotte voelde het CDA zich zo sterk, dat ze PvdA passeerde, en een regeringscoalitie vormde met de VVD! Met mooi klinkende verhalen over winst is werk, en de noodzaak tot bezuinigingen voor federeen, werden en worden steeds meer en meer de belangen van de bevolking verkwaanseld. Loonmatiging, bezuinigingen op de kollektieve voorzieningen e.d. (alleen de uitgaven voor het defensie materiaal blijven stijgen); dat alles slechts met het oogmerk de winsten van de grootsten onder de ondernemers toenemen. Dat leidde enerzijds tot een soort moedeloosheid onder de mensen, niet goed werden de mogelijkheden gezien om door het voeren van actie verbetering van de eigen positie te realiseren, en ook ontbrak er perspectief op langere termijn; over hoe het dan wel zou moeten en kunnen. De GSB heeft als vakbond ook te maken gehad met de moeilijke politieke situatie. De GSB heeft zelf te weinig initiatieven genomen, anderzijds is ze niet in staat gebleken de ideologie die de regeringsmaatregelen vergezeld, aan te vechten. Toch zijn er ook een aantal acties met succes gevoerd; we kunnen terugkijken op grote acties tegen de kamernood, voor solidariteit met de bevolking in Zuidelijk Afrika, en tegen de invoering van de neutronenbom. Ook op de faculteiten zijn veelal belangrijke activiteiten geweest, maar daarbij zijn er te weinig nieuwe mensen voor langere tijd betrokken bij het GSB werk. Geconstateerd werd op het seminar dat de GSB in de komende tijd meer initiatieven moet nemen, om de bestaande onvrede met bepaalde zaken aan de universiteiten en daarbuiten in actie vorm te laten krijgen. Daarbij zal meer aangesloten moeten worden bij de belangen en de belangstelling van de studenten. Zoveel mogelijk moeten acties op universitair, en waar nodig en mogelijk op landelijk niveau gebundeld worden, om zo een sterkere vuist te kunnen maken. Het duidelijk keizen van speerpunten is wat dat betreft erg belangrijk

, opdat je kracht niet versnipperd. In acties zal zowel de huidige politieke situatie, als de perspectieven op lange en korte termijn-verbetering daarvan, besproken moeten worden. Van belang is in de gaten te houden dat de huidige rechtse regering niet zomaar zal vallen; daarvoor zal een massaal en eensgezind verzet nodig zijn. Dan zal ook de PvdA-top gedwongen zijn haar slappe houding in te ruilen, voor werkelijke oppositie tegen rechts. In de acties en in de discussies zal gewerkt moeten worden aan een groter politiek bewustzijn, en aan het actiever bij de GSB betrekken van studenten. Voor een deel zal het nodig zijn de discussies over uitgangspunten en perspectieven van de politieke vakbondstrijd zelfstandig vorm te geven. Als mogelijkheden daartoe werd o.a. het organiseren van fora, scholingen en conferenties genoemd.

Buitenland

Behalve kwesties die de universiteit betreffen, heeft de GSB zich ook altijd al ingezet op zaken van meer algemeen politiek belang. ('Anti-imperialisme' zou een betere term zijn dat het veel gebruikte 'buitenland-actie') De Berufsverbote in de BRD, de solidariteit met Zuid Afrika, de actie tegen de neutronenbom en de uitbreiding van het UC-almelo-project zullen de komende tijd de belangrijkste richtpunten zijn. Gezien de enorme hoeveelheid werk die er de komende tijd verzet moet worden, en gezien het feit dat het bestuur geen secretaris-buitenland kent, zal er uitgezonderd de berufsverbote en de N-bom- minder sprake zijn van eigen initiatieven, en meer van het actief ondersteunen van acties die al gevoerd worden.

Stops

Op Maandagsmiddag werd er gepraat over de bezuinigingen en de stops. M.n. bij deze zaken hebben we te maken met bovengenoemde problemen van een gebrek aan perspectief op resultaat, en het doorwerken van de ideologie die de bezuinigingspolitiek moet rechtvaardigen. Toch zijn er wel degelijk resultaten te halen, alleen zal wel met de studenten besproken moeten worden in welke orde van grootte deze resultaten liggen; soms kan het alleen al behouden van wat je hebt een resultaat zijn. Voor de komende tijd werd er vooral gewezen op het aanpakken van de knelpunten

op de faculteiten, zoals de ruimtenood bij PAW, het personeelstekort bij psychologie en filosofie e.d., en deze in de fakultaire ontwikkelingsplannen en de be grotingsdebatten in de U-raad te verwerken. Daarbij moet wel steeds het verband met het op langere termijn te voeren beleid- voor verbetering van het WO-bediscussieerd worden.

Op de stops werd een zekere gewinn geconstateerd. Vorig jaar 11 stops, voor dit jaar waarschijnlijk weer meer. Dit jaar dreigt de machtigingswet vervangen te worden door een wettelijke regeling van de stops. Het is echter onaanvaardbaar dat de universiteiten structureel dichtgespijkerd wordt, het recht op onderwijs met voeten getreden wordt. De kwestie van de kwaliteit van het onderwijs, die zou dalen bij een te grote toevloed van studenten, is een probleem. Het gaat echter om het fundamentele recht op onderwijs, en het maatschappelijk belang van het WO dat hier prevaleert. Met al die studenten zal dan steeds geknokt moeten worden voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Voor de faculteiten geldt dat de komende tijd de capaciteiten vastgesteld wordt. Hierop zullen veel initiatieven genomen moeten worden. Elke student erbij is er éénNa 18 februari zal een landelijke actie starten tegen het invoeren van de stopswet.

18 februari

In het najaar heeft het accent in de acties vooral gelegen op het aanpakken van problemen in het onderwijs. Het bleek echter niet altijd goed mogelijk om bij deze concrete problemen de samenhang met het regeringsbeleid tav het WO en mn. de herstructurering aan te geven. Op 15 december werd er een universitaire bijeenkomst belegd, waar de huidige onderwijssituatie en het maatschappelijk belang van het WO, van goede en toegankelijke opleidingen, besproken zou worden. De bijeenkomst werd vrij slecht bezocht, en dat heeft waarschijnlijk te maken met het bovengenoemde probleem; en zeker ook met het ongelukkige tijdstip van de bijeenkomst en de korte voorbereidings tijd. Wat nu te doen? Op 18 februari wordt er door het LOG landelijk opgetreden tegen de invoering van de herstructurering. De herstructurering die bedoeld is om de universiteiten op maat te snijden voor de kapitalistische arbeidsmarkt, is een bedreiging voor de kwaliteit van het WO, en zeker voor de progressieve maatschappelijke functie van het WO. Het gaat er dus om de actie tot een groot succes te maken. Vraag is dan: hoe doen we dat? Ten eerste moet goed duidelijk zijn waar het precies om gaat: het behoud van de aangevraagde cursussen, dwz tegen de vier jaar; tegen drastische inperking van de inschrijvingsduur, en in ieder geval geen beperking met terugwerkende kracht; voor verdedi-

ging van de democratische procedure waarin door alle betrokkenen programma's zijn opgesteld en goedgekeurd (fakulteiten, UR, AR, en Onderwijsraad). De politieke verhoudingen, de standpunten van de regeringspartijen over de herstructurering zullen in de aktie goed aan de orde moeten komen, evenals de politieke bedoelingen van de herstructurering.

Verder zullen we ernaar moeten streven coalities aan te gaan met organisaties buiten de universiteit, om zo een grotere en sterkere vuist te kunnen maken. Dat zal enerzijds moeten gebeuren door onze ideeën over de universiteit als belangrijk voor de nederlandse bevolking duidelijk te maken; aandacht voor die standpunten krijgen we echter alleen maar als we ze met klem- in de aktie naar voren brengen. Vooral van belang is tenslotte ook het aktief bij de aktie betrekken van zoveel mogelijk mensen. Over deze zaken ontspan zich op het seminar een uitgebreide discussie. Het DB stelde voor om, door de projekten en Wetenschap en Samenlevings-groepen, op 11 februari een stedelijke bijeenkomst over het belang van de progressieve onderdelen op de universiteit te organiseren.

Maandag 9 januari, 10 uur, Academie. Een voor een komen de GSB-activisten binnen voor het seminar dat gehouden wordt. Hier publiceren we het eerste deel van het seminar-verslag. Het omvat m.n. de discussies die de eerste dag gevoerd werden over de onderwijs-situatie aan de universiteit en de herstructurering. Volgende keer publiceren we het tweede deel, waarin vooral de discussies over de sociaal-ekonomische problemen weergegeven wordt.

Op deze manier zouden de mensen in de projekten aktief in de aktie in te schakelen zijn, en zoude discussie over het belang van goede wetenschappelijk onderwijs voor de bevolking, waar het bij de herstructurering voor een belangrijk deel toch om gaat, met een grotere groep mensen explicieter gevoerd kunnen worden. Probleem daarbij was echter de korte tijd van nu tot de 18e. Als ook al op de fakulteiten gewerkt moet worden aan de discussie over de gevolgen van de herstructurering voor de eigen opleiding en van de noodzaak van een groots optreden op de 18e, is er geen tijd meer voor het goed organiseren van een dergelijke studie-conferentie. Daarnaast werd er opgemerkt dat de mobilisatie naar een dergelijke conferentie makkelijk de voorbereidingen voor de 18e kon gaan hinderen, en dat is niet wenselijk. Na een lange discussie was de konklusie dat er alleen een projektenbijeenkomst met een beperkter karakter georganiseerd zou worden: over de gevolgen van de herstructurering- en m.n. de vierjarige kursussduur- voor de projekten, en natuurlijk hiermee samenhangend over het belang van het

De GSB; altijd overal aktief, zoals hier tijdens de KEI.

projektonderwijs. Het zal een onderdeel zijn van de opbouw naar de 18e februari, net als de fakultaire bijeenkomsten, en andere initiatieven. Overwogen wordt nog wel om na 18 februari een goed voorbereide studie conferentie o.i.d. te organiseren. Op zo mogelijk te houden (sub)fakultaire bijeenkomsten zullen de gevolgen van de herstructurering voor de kwaliteit van de opleiding besproken worden; ook zal hier de gevolgen van een beperking van de inschrijvingsduur met terugwerkende kracht (voor de huidige 1e, 2e en 3e jaars) aan de orde komen. In m.n. de algemene universitaire propaganda en informatie zal de herstructurering in een politiek kader geplaatst worden en zal de aktie voor de 5 jaar ook aan de orde worden gesteld als een eerste, harde, konfrontatie met het rechtse CDA-VVD-kabinet. In de zgn. GSB-taal: "We gaan de beuk zetten in de rechtse regering"

Ook vraagstukken betreffende de organisatie, en dan m.n. de ledenwerving voor de GSB en het blad Nait Soez'n, kwamen op het seminar aan de orde. Het is niet voldoende dat de studenten alleen aan de akties, die de GSB initieert, meedoen. 'Samen sta je sterker' betekent ook: 'georganiseerd sta je sterker'. Het is zaak dat de ledenwerving toch steeds weer in akties aan de orde wordt gesteld. In elke, dus zowel de universitaire als de (sub)fakultaire akties zal steeds iemand expliciet belast moeten worden met de ledenwerving en de kolportage van Nait Soez'n. T.a.v. Nait Soez'n kwam naar voren dat er meer aandacht aan het blad moet worden besteed. De redaktie verdient uitbreiding, en de ideeën voor verbetering van het blad, die in discussies komen opborrelen, moeten meer aan de redaktie doorspeeld worden. Ook de kolportage met Nait Soez'n, als middel om studenten vaker en regelmatig te bereiken, moet krachtig ter hand genomen worden.

Konklusies

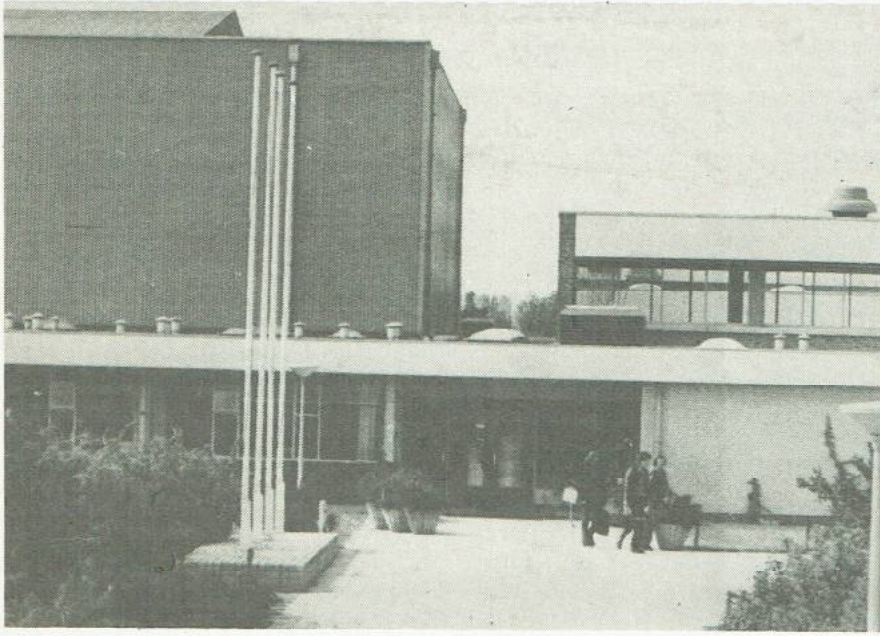
De situatie aan de universiteit stelt ons voor de taak op vele punten initiatieven te nemen. Een ad hoc beleid, en een vernippering van de kracht en aandacht moet echter vermeden worden. Dat betekent dat op een aantal punten de akties zoveel mogelijk door de direktbetrokkenen opgezet zal moeten worden, dwz GSB-komité's oprichten, en niet alles door de fakulteitsgroepen laten organiseren. Dat ge'ldt m.n. akties rond Zuid Afrika en de Beruvsverbote en (in mindere mate) voor akties op het gebied van de sociaal-ekonomische positie van studenten. Natuurlijk blijven deze activiteiten onderdeel van het vakbondswerk, en moeten ze ook de volle aandacht krijgen in de organisatie.

Tot de 18e februari zal de herstructurering prioriteit hebben. Dat staat buiten kijf. Probleem is echter wat we moeten doen met de stops. Als we pas na de 18e februari onze aandacht daar op richten, zijn de meeste capaciteiten al opgegeven, en zijn we er erg (te?) laat bij. Daarom zal op de fakulteiten zoveel mogelijk aandacht moeten worden besteed aan de ophoging van de capaciteiten (vooral bij PAW en psychologie, waar voor het eerst een stop dreigt). Akties rond de verhoging van de mensa-prijzen (vlak voor de 10 februari wanneer de URaad erover vergadert) leverden veel bezwaren op. Het zou de groepen teveel tijd kosten, en zo doende ten koste gaan van de voorbereidingen van de 18e. Het belang van de aktie op de mensa werd wel onderschreven; daarom zal er gezocht worden naar weinig arbeids-intensieve aktievorm.

In de Beleidsraad, het hoogste besluitvormende orgaan in de GSB, zal nauwlettend toegezien moeten worden hoe de aktieplanning verloopt, of de fakultaire groepen de voorbereidingen voor de akties aankunnen. Zonodig moeten de prioriteiten bijgesteld worden. Jeert Berghuis.

Diskussie over toekomst voorzieningen

Inhoudelijke en financiële diskussies

ACLO: f 75,-?

Toen de Commissie Studenten Voorzieningen (CSV) van de Academische Raad (AR) vorig jaar een tweetal nota's uitbracht over het in de toekomst te voeren 'studentenbeleid', was duidelijk dat het beleid in de toekomst in belangrijke mate afhankelijk zal zijn van de diskussies die daarover momenteel in fakulteiten en universiteiten gevoerd wordt. Ruwweg gaat het om de vraag of de universiteit haar onderwijs moet beperken tot intellectuele vorming, of dat zij ook verantwoordelijkheid draagt voor de ontplooiing van de hele persoonlijkheid.

Nota's

Die diskussie is momenteel in een belangrijke fase gekomen. Op 20 januari bepaalt de U-Raad hier in Groningen haar standpunt, en in februari vergadert de AR over deze materie.

In de 2 nota's, de zgn. 'meerderheids-' en 'minderheidsnota', worden verschillende visies op het voorzieningengebeuren neergelegd. In de minderheidsnota wordt m.n. het standpunt verwoord dat de universiteiten zich tot die 'intellectuele vorming' moeten beperken. In dit standpunt ligt besloten dat de voorzieningen taken moeten afstoten. Studenten moeten maar naar de algemene voorzieningen. Dat deze voorzieningen veelal ontoereikend zijn, of te duur, of zelfs voor studenten niet opengesteld (bijv. psychotherapeutische hulp), is een punt waar vlak aan voorbij wordt gegaan. Gerrit Klein schreef toen hij nog staatssecretaris was, zijn inmiddels beruchte brief van 1 augustus. Daarin grijpt hij de mogelijkheden die de minderheidsnota hem bieden tot bezuinigingen, met beide handen aan. De ACLO zou per 1 augustus 1978 f 40,00 per jaar basisbijdrage van de studenten moeten vragen, en dat bedrag moet in de toekomst gaan lopen tot f 75,00! De Universitaire Tandheelkundige Dienst (UTD) zijn volgens hem "geen taak voor de u-

niversiteiten". (Zie NS nr. 14, nov. 1977), en ook de UGD moet belangrijke elementen uit haar voorzieningenpakket afstoten. De meerderheidsnota gaat duidelijk uit van andere ideeën. Zij ziet voorzieningen als de USVA en de ACLO als onderwijsvoorzieningen, en de UGD -ook de curatieve zorg- als onderwijsgebonden. Niet uitgaande van de bezuinigingsdrift van het ministerie, maar juist uitgaande van de woon-, inkomens- en studiesituatie van de studenten komt zij tot de aanbeveling om studentenvoorzieningen in onderlinge samenhang te realiseren, en dat dat juist wel een taak van de universiteit is. De meerderheidsnota pleit dus voor handhaving en soms (UTD) voor uitbreiding van de voorzieningen.

Onderwijs

De noodzaak van de studentenvoorzieningen is tweërlei. allereerst komt zij voort uit de slechte inkomenssituatie van de studenten, en verder uit de relatie tussen het onderwijs en de voorzieningen. De problemen op inkomensgebied worden feitelijk door meerderheid en minderheid in de CSV wel erkent. Ook Klein kan er in de brief van 1 augustus niet omheen. Maar het grote verschil ligt hem juist in de vraag wat je met zo'n constatering gaat doen. Klein doet er vrijwel niets mee, behalve een verwijzing naar

zijn zwaar omstreden studie-financieringsplan.

De meerderheidsnota voegt, ondersteund door de studentenvakbonden, daaraan juist toe dat de universiteit, zolang andere, betaalbare, oplossingen afwezig zijn, zelf bijv. tandheelkundige zorg moet bieden.

De relatie tussen het onderwijs en de voorzieningen wordt door de meerderheid van de CSV op een aantal punten benadrukt. "Onderwijs is niet alleen blokken voor een examen, en mee sprinten in de tentamenrace", is het uitgangspunt. 'Onderwijs' betekent ook het ontplooiën van lichamelijke, kunstzinnige, sociale en gevoelsmatige mogelijkheden; een opvatting overigens die in andere onderwijsvoorzieningen (bijv. het HBO) allang ingang heeft gevonden.

Het grootste bezwaar van Klein, het ministerie en de minderheid der CSV is dat een dergelijk uitgangspunt te veel geld kost. Bezuinigingen dus. Via wat redeneerkrankels komt de minderheid tot een visie op de culturele en sportvoorzieningen die het best met 'rekreatief' aangeduid kan worden; van de UGD mag alleen de sociaal-geneeskundige zorg blijven; voor "individualistische zorg" moet de student maar naar de huisarts of particuliere psycholoog; maar ze draaien er niet omheen dat het uitgangspunt van de bezuinigingen hoog genoteerd staat.

Ballet: vorming?

Zoals gezegd, de diskussie over de studentenvoorzieningen is in een beslissende fase gekomen. Maar, en dat moet door iedereen die erover meediskussieerd beseft worden, het is geen diskussie over alléén de inhoudelijke kant van de voorzieningen. Onverbrekelijk daarmee is de financiële kant, want het principe van kwalitatief goede voorzieningen staat lijnrecht tegenover de huidige bezuinigingspolitiek. Op het forum, dat op 18 januari, om 8 uur in de Geertsmazaal (academie) gehouden wordt over de nota's en over de studentenvoorzieningen, zal de diskussie over zowel de inhoudelijke toekomst als over de financiële toekomst gaan.

Bergman en het Veranderen

Ingmar Bergman. Bezig aan wat je met recht een come-back mag noemen. Na het onverbloemde maar ook wat onverdiende échec van *The Touch*, herrees z'n ster al tamelijk nadrukkelijk met *Cries and Whispers*. Met *Scènes uit een Huiselijk slaagde hij er zelfs in om een voor een 'probleemfilmer' onafzienlijke (nietwaar, heren critici?) populariteit te bereiken. Cinema-Groningen heeft momenteel een nacht-cyclus van Bergman-films lopen en ook Meulenhoff heeft de markt goed onderzocht. Het boek 'Bergman over Bergman' heeft meer dan zes jaar onvertaald op de planken gelegen, maar nu is er dan een -keurig verzorgde- nederlandse versie van verschenen. Tezelfdertijd bracht Meulenhoff de autobiografische story 'Veranderen' van Bergmans 'gezicht' en top-actrice Liv Ullmann op de markt. Reden genoeg voor wat aandacht dus.*

Aanvankelijk door christelijk Europa verguisd, weet Bergman al snel m.n. de twijfelende gelovigen voor zich te winnen, al is daar een dosis 'hineininterpretieren'- van hun kant - voor nodig. In zijn vroege films blijkt Bergman inderdaad een gedreven zoeker. In '59 zegt hij O'Neill na dat er geen (echte) kunst bestaat die zich(ook) niet om de verhouding van de mens met God bekommert. Maar tegelijk gaat de mens toch wel- vrij wel letterlijk soms- zó met de billen bloot, dat nav. bv. de Maagdenbron gezegd werd: "Pornografie (...) geilheid en sadisme op de meest artistieke wijze in beeld gezet, blijven ververpelijk". Wie de bewuste film gezien heeft zal zich ongetwijfeld afvragen welke 'dirty-mind' die opmerking produceerde.

Hoe het ook zij: God verdwijnt meer en meer uit beeld om plaats te maken voor een ander mens (met duidelijke hoofdletters aanvankelijk). Na wat stoeierijen tussendoor met de door Bergman gehate filmcritici, voor al in de film *Wat betreft de Vrouwen* maar ook als de kritikus Ernest Riffe (hij haalt zelfs het anti-Bergman-nummer van het filmblad 'Chaplin')- begint hij na een gdwongen rustpauze aan de m.i. in zijn totale oeuvre zeer belangrijke film *Persona*.

"Heel vaak is het voor mensen die schrijven belangrijk om conclusies te trekken. Ze stellen vast dat iets zo en zo is en daarbij willen ze vierkante pluggen in ronde gaatjes slaan!" (Ingmar Bergman).

Niet alleen werkt hij daarin voor het eerst met Liv Ullmann, ook wordt het chronologisch gebeuren lichtelijk gehutseld. Nieuw is ook het intro: de aftelkruizen en wat voor filmen benodigd gereedschap komen onbeschaamd in beeld. Werkelijkheid en droom zijn soms onkontroleerbaar vermengd. Maar dat is niet het belangrijkste. Wat deze film z'n gewicht geeft is dat duidelijker dan in vorige films de grenzen die Bergman z'n mensen geeft, oplichten. (En niet alleen omdat veel met close-ups - hoofden binnen kaders dus - gewerkt wordt).

Hoewel er een verwijzing is naar de politieke actualiteit, de zelfverbranding van een Vietnamese geestelijke, een katalysator in de ontwikkeling van de demonstratief stommetje spelende Elisabeth, wordt duidelijk dat bij Bergman de mensen steeds intensief met zichzelf bezig zijn (en daartoe ook de mogelijkheden hebben) maar dat ze nooit over de horizon van hun eigen, uiteindelijk absurde

zinloze bestaan heen kunnen kijken. Elk geloof in de veranderbaarheid van de omstandigheden is afwezig. In de genoemde film *Persona* leest de verpleegster Alma (Bibi Andersson) haar patiënte Elisabeth (Liv Ullmann) voor: "Alle angst (...), onze onvervulde dromen, de onverklaarbare wreedheid, de angst voor het einde, het pijnlijke inzicht in onze aardse omstandigheden, dat alles heeft langzaam aan zijn neerslag gevonden in onze hoop op een buitenwereldlijke verlossing". Alma leest verder en ze hoort zichzelf dan zeggen "De ongekende schreeuw van ons geloof en onze twijfel voor de duisternis en de stilte, is één van de afschuwelijkste bewijzen van onze eenzaamheid en van onze onuitgesproken angst om de waarheid te kennen". Angst voor de waarheid van de volslagen zinloosheid. Elisabeth onderschrijft 't. Alma niet.

Het broodnodige en moeilijke proces van zelfontdekking, zelfverlossing -zo je wilt- als Bergman ergens ontroert dan is het als hij dat proces vorm wil geven- wordt door hem niet verbonden met een handelende (politieke) praktijk. De enige houding die resulteert is die van de afzijdigheid. De stomme erkenning van de verschrikkelijke waarheid: "Het moet heerlijk zijn als je ergens zo sterk in kunt geloven dat je daar je hele leven voor opoffert(..) iets belangrijks doen, vinden dat je leven zin heeft".

In *Persona* wordt, onthutsender nog dan in andere films, duidelijk dat Bergmanniet zomaar een filmer is die bij wijze van taakverdeling het politieke aan anderen overlaat en die zelf het persoonlijke verwoordt(daar valt op zichzelf wat voor te zeggen), nee, het blijkt dat Bergman domweg niet over het persoonlijke heen kan (wil) kijken. Zijn individuen zijn op een vaak herkenbare -want treffend filmen kan Bergman- maar ook ontmoedigende manier onmachtig om hun omgeving vorm te geven, te veranderen. In *Bergman over Bergman* laat hij de almaar zwijgende Elisabeth denken: "Het heeft helemaal geen zin om iets te zeggen, je kunt het beste je bek maar houden".

Het is het 'geloof' van Bergman zelf, Ingmar als individueel kunstenaar. In z'n "Credo van een filmer" zegt hij o.a.: (...)"ik ervaar kunst

(...) als onbetekenend in deze tijd (...). Ik vind de kunst net een slang-ehuid vol met mieren. De slang is al lang dood (...) maar haar huid beweegt." Bergman is zo'n mier, een intens 'beest' dat uit pure nieuwsgierigheid de zinloze taak van het krielen blijft vervullen. In *B. over B.* zegt hij nav. de zelfverbranding van de Vietnamese geestelijke in *Persona* dat kunst vroeger een suggestie in de richting van politiek handelen kon zijn, maar "tegenwoordig weten we dat in dat opzicht de kunst geen rol meer speelt, al is "het uur van de smeltovens" ook nog zo heet".

Bergman is de burger die zijn eigen hoofd en hart en ziel tot hele wereld moet bombarderen, bij gebrek aan geloof in het zinvol handelend ingrijpen van de mens op de wereld (om maar eens een andragologische kreet te gebruiken).

"Mijn principe is geen principe te hebben. Hoewel ik uiterst dogmatisch was, zijn mijn levensverwachtingen stuk voor stuk opgelost. Ze bestaan niet meer" (B. over B. blz. 16)....: "Voor mij staat het vrijwel vast: dat onze wereld op het punt staat ten onder te gaan(...) Voor revoluties is het te laat(...) Om de hoek wacht een insektenwereld die op een dag ons supergeïndividualiseerde bestaan zal overvallen. Overigens ben ik een keurige sociaal-democraat."

Dat Bergman "düs" onbetekenend is, kan echter nooit bewerd worden, al was het alleen maar omdat z'n films niet onberoerd laten en omdat z'n bemoeienis met het persoonlijke aansluit bij een duidelijke tendens die bv. om maar eens een actuele zijstraat in te schieten- in de groeiende praat-groepenbeweging z'n uitdrukking vindt. (Misschien voor een deel een verklaring voor het herrijzen van Bergmans ster?). Maar juist de noodzakelijke koppeling en vermenig van het persoonlijke en het politieke wordt daar -binnen de vrouwenbeweging bv., neem een corifee als Anja Meulenbelt- erkend en van groot belang geacht, wil er een werkelijke progressieve werking van de zelfontdekking, de zelfbevrijding uit kunnen gaan.

Bergman beperkt zich echter- omdat iets anders niet van belang kan zijn in zijn visie- tot een speurtocht naar de (on)mogelijkheden van het individu om zichzelf te vinden, bevrijd van schuldgevoelens, leugens en valse zekerheden. Hij onderzoekt het (on)vermogen van z'n individuen om werkelijke relaties aan te gaan.

Binnen die beperking toont Bergman zich een meester.

BM.

Bergman over Bergman, Meulenhoff 1977. f 35, =. Veranderen - Liv Ullmann, Meulenhoff '77. f 27, =.

Behoud arbeidsplaatsen

Op een stampvolle vergadering, georganiseerd door de gezamenlijke aktiekomitees afgelopen zaterdag in Oude Pekela, is besloten massaal de strijd aan te binden tegen bedrijfsssluitingen voor behoud van arbeidsplaatsen in de provincie. De vergadering was belegd naar aanleiding van de plannen die er bestaan om in de strokartonindustrie 1500 arbeidsplaatsen te laten verdwijnen.

Door de adviseur van de GA's, Fr^e Meis, werd ingegaan op de werkgelegenheidssituatie in Groningen. Volgens de officiële cijfers van de arbeidsbureau's is 9% van de beroep bevolking momenteel werkloos in Oost Groningen. In werkelijkheid ligt dit cijfer nog veel hoger - de bureau's zuiveren mensen uit de kaartenbak, die niet meer bemiddelbaar zijn door o.a. langdurige werkloosheid-. Bovendien zit in Groningen 1 op de 21 mensen in de WAO of AAW, terwijl dit landelijk 1 op de 29 is. Hier is het aantal mensen dat in de WSW werkt het hoogst van het land; en dan heb je nog de Aanvullende werken en de bijstand... Het komt er op neer dat 1/3 van de Groninger bevolking buiten het produktieproces staat. Dat heeft veel invloed op de positie van de werkende bevolking. Bijv. de bevolkingsgroei in Groningen over 1959 tot 1974 ligt 19% lager dan landelijk. Uit een onderzoek bleek dat de inkomsten van de bevolking van Oost-Groningen meer dan 10% achter ligt op het landelijk gemiddelde. Toch moeten er volgens de ondernemers nog meer arbeidsplaatsen weg.

Philips wil in Stadskanaal in een periode van 4 jaar 400 arbeidsplaatsen afstoten. Dit terwijl ze zeer grote orders door WSW-werkplaatsen laat uitvoeren. De Volharding zal waarschijnlijk zijn poorten sluiten: 56 man; Webe zal 140 man op straat zetten; Aannemingsbedrijf Evenhuis BV is stopgezet: 80 man met ontslag; de EGD zal het met 50 man minder doen, in de scheepsbouw staan 300-500 arbeidsplaatsen op de tocht....

Het zal duidelijk zijn dat er in een dergelijke situatie in Groningen geen arbeidsplaats meer verloren mag gaan.

Al twee jaar lang is in het diepste geheim de Beleidskommissie Massiefkarton Industrie (BMI) bezig plannen te maken voor sanering in de kartonindustrie. 1500 arbeidsplaatsen, de helft van het huidige aantal, zou moeten verdwijnen! Ook de vakbeweging is in deze kie vertegenwoordigd, waardoor zij ook verantwoordelijk is voor de afbraak van de werkgelegenheid. Haar standpunt, geen gedwongen ontslagen, betekent dat de ondernemers toch hun zin krijgen, alleen het duurt wat langer.

Ze wil zich nu distantieren van de Kie, nu de kersverse minister van Aardene heeft aangekondigd voor snelle sanering te zijn. De vakbeweging zal dan ook stelling moeten nemen voor de arbeiders en de bevolking van Groningen; voor behoud van alle arbeidsplaatsen.

Het is in het belang van onze provincie, dat we optreden voor behoud van de werkgelegenheid. De toekomst van Groningen hangt ervan af. Vanuit de zaal werd opgemerkt dat al deze plannen prima passen in de voorstellen om van Groningen een groot militair oefenterrein te maken; daarbij heeft de bevolking echter geen belang; dat heeft het Volkscongres bewezen. Het voorstel van de GA's om alle aktiekomitees te bundelen, werd met daverend applaus begroet. Het is nu al duidelijk dat de aktie ondersteund wordt door grote groepen uit de bevolking. Door vrouwen van kartonarbeiders is op initiatief van de NVB een vrouwenkomitee opgericht voor behoud van de kartonindustrie. De GSB heeft al toegezegd op alle mogelijke manieren de strijd te zullen ondersteunen en solidair te zijn. Er zal een grote campagne gestart worden voor werk en werkgelegenheid, en voor het opheffen van de loonachterstand Met 100 jaar strijdervaring zal de bevolking blijven opkomen voor haar belangen.

Advies

Bij een nieuw jaar horen goede wensen. Ook wij willen niet achterblijven om iedereen het beste mbt zijn inkomenspositie te wensen. Deze wensen op zich onvoldoende om in die positie verbetering te brengen, lijkt des te noodzakelijker nu per 1 januari 1978 enkele wetten van kracht zijn geworden, die aanzienlijke verslechteringen van de inkomenspositie van de student betekenen.

Allereerst treedt de wet mbt. "de beperking van de teruggave van teveel betaalde belasting en premie via het zgn T-biljet" in werking. Voor 1 jan gold dat teveel betaalde loonbelasting ed. boven een grens van f25,- dmv van een T-biljet teruggevraagd kon worden. Deze teruggave grens is nu gesteld op f 95,-. Veel organisaties, waaronder het LOG (met daarin de GSB), KWJ, VVDM, NVVJc, hebben tegen deze maatregel geprotesteerd. Immers het zijn veelal de mensen die niet bepaald tot de hoogste inkomensgroepen gerekend kunnen worden, zoals studenten en scholieren, mensen die in de vakantie bijverdienen, mensen die werkloos worden en schoolverlaters. Het door deze mensen verdiende loon is meestal niet zo hoog dat ze bij de nieuwe regel aanspraak kunnen maken op een teruggave. Iedere gulden is echter juist voor de laagste inkomensgroepen een welkome, maar tevens noodzakelijke aanvulling

op het inkomen.

Op 1 jan. is ook een wet in werking getreden "die enkele wijzigingen aanbrengt aan de sociale verzekeringswetten" om oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

Door het aannemen van deze wet wordt de zoveelste aanslag gepleegd op het toch al minima-e studenteninkomen. In deze wet staat namelijk een bepaling over het afschaffen van de zg. spaarregeling. Deze spaarregeling hield in, dat de studerende kinderen inkomsten (bijv uit bijverdiensten) zichtbaar op een spaarrekening konden zetten. Daardoor verminderde de bijdrage van de ouders aan het onderhoud van het kind niet, en bleef het recht op een, twee of drie keer kinderbijslag gehandhaafd.

Om de konsekwenties van het afschaffen duidelijk te maken even een voorbeeldje.

Ans, studerende en uitwonende, ontvangt van haar ouders f8100,-. Haar ouders (BI f30.000,-, 2 andere studerende kinderen) hebben recht op drie keer KBA= f5100. Zelf doen de ouders er nog f 3000,- bij, samen f8100.

Normaal is het zo dat, wanneer de ouders meer dan 90% bijdragen in het onderhoud van hun kind, ze recht hebben op 3 keer kba. Dat betekent dat Ans zelf minder dan 10% van haar budget (in dit geval f8100,-) mag bij-

verdienen om in haar onderhoud te voorzien, dus f800,-.

Situatie voor de afschaffing van de spaarregeling. Ans wil, omdat ze op een erg slechte kamer zit, naar een betere kamer verhuizen. Van deze kamer is de huur hoger, en dat kan ze eigenlijk niet opbrengen. Er bestond echter een mogelijkheid om 40 weken per jaar 3x2 uur/per week, wat geld er bij te verdienen. (6.87 per uur netto) Dat zou haar dus f1600 opleveren. Om toch in aanmerking te kunnen komen voor 3x kba moet ze wel f 800,- op een aparte spaarrekening zetten. De andere f800,- kan ze besteden aan huur van haar kamer. Totaal heeft ze ter besteding f8900,-, net genoeg om naar een betere kamer te kunnen verhuizen.

Na de afschaffing van de spaarregeling. Ans staat opnieuw voor de keus. Een beter kamer heeft ze hard nodig. Onder dezelfde voorwaarden als daarboven vermeldt, heeft ze de mogelijkheid om f1600,- te verdienen. Nu hebben haar ouders, wanneer ze zou besluiten om 6 uur in de week te gaan werken, nog maar recht op slechts 2x KBA= f3460,- (BI 30.000,- etc) omdat ze minder dan 90% en groter dan 50% in het onderhoud van hun kind bijdragen. Van haar ouders kreeg ze f3000,-. Totaal staat haar, wanneer ze de baan zou nemen f3000,- + f3460 + f1600= f8060,- ter beschikking. Dat is f40,- minder dan wanneer ze zou besluiten de baan niet te nemen, en zelfs f 840,- minder (!) dan in de situatie waarbij je nog wel kon sparen. Bovendien heeft ze nu niet f800,- op de bank staan.

...en toen was er koffie...

Een moment voor jezelf

"Voorzitter. Ahum. Vooruitlopend op de vorige en in het verlengde van de volgende spreker. En daar zou ik het voorlopig maar bij willen laten. Dank U wel."

Fout, fout, fout. Onzin wat je daar rondstrooit. Hoezo onzin? Ik dacht dat ik toch een verrekt duidelijk standpunt inneem. Daar kun je toch niet omheen. Nou zeg. Moet je luisteren. Je moet wel bereid zijn met mij een sprong vooruit naar het nederland van de 17e eeuw te maken. Anders kan ik je godsonmogelijk uitleggen hoe het met de koffie is gesteld. Kijk. Je stelt je een, laat ik zeggen, een ietwat drassig Nederland voor. Een coulissenlandschap.- proef je de sfeer-.

Iedereen heeft het verdomd druk. De een raakt verward in een proletariseringsproces, de ander is drukdoende met de primitieve accumulatie. Bovendien moet het laatste restje Spanjaarden uit het land gewerkt worden en de 'zwarte tulp' laat maar op zich wachten.

Kortom een tijd van diepgaande veranderingen en latente sociale spanningen. En verdomd wat gebeurt er, nou wat gebeurt er? De tabak bereikt via sluipwegen Europa. Het is nog steeds niet duidelijk wie daar de hand in had, maar Meinsma is op zoek dus dat horen we wel. In ieder geval, de bezittende klasse raakt compleet in beroering. Immers de tabak was niet slechts een 'bewustzijnsverruimend' middel. Nee. Ze zou de gebruikers in-

zicht geven in het vergankelijke karakter van maatschappelijke structuren. Nee zit nou niet met je hoofd te schudden. Ik weet ook wel dat nog het een nog het ander waar is. Je krijgt er alleen maar kanker van, hoe wel? Maar laat me nou in mijn story. Anders kom ik er ook niet meer uit. Kortom de tabakgebruiker had, om maar eens een term te gebruiken die tegenwoordig bon ton is bij het draperen van progressieve mensen, een staatsvijandige instelling. In Engeland en Italië kwam het tot een verbod, en Paus Urbanus VIII- jaja dezelfde- bood het gebruik van het goedje aan alle katholieken op straffe van excommunicatie. De tabak was hier dan ook niet in de handel verkrijgbaar. Alleen via het artsen-gilde werden er in het liberale Nederland kleine hoeveelheden verstrekt aan diegenen die de door progressieve specialisten ontworpen tabakstherapie ondergingen. Bruine kroegen gaven kunstenaars de gelegenheid werk te tonen 'gemaakt onder invloed van tabak'. Koos Zwart had toendertijd een radioprogramma waar hij soorten prijsadviezen gaf. De Telegraaf schreef dat je er gek van werd, een kromme rug kreeg en er tenslotte blind van werd. De Uk bood een studenten het 'heiligras' aan om zich rokend te laten interviewen en fotograferen. Waarna de baljuw vervolgens de desbetreffende studenten inrekende. Met de koffie is het exact zo gegaan. In het Midden Oosten werd koffie voor een

'zinnenveranderende drakn' gehouden. Op handel en gebruik werden zeer strenge lijfelijke gesteld. Zo verloor Pokin Loh Opkrün zijn slokdarm. Wat niet alleen het koffiedrinken, maar ook het spreken bemoeilijkte. Zie hier de diepere reaktiemechanismen der behoudende klasse, de staat en de massamedia tegenover iets wat haar uitgangspunten op losse schroeven dreigt te zetten. Kijk daarom moeten de koffieprijzen op de Univer siteit verhoogd worden. De verhalen over 'in de pas lopen' met de wereldmarkt zijn gewoon onzin. Je zult zien dat de koffieprijzen niet automatisch daalt als de wereldmarktprijzen dalen. Er komt dan vast een nieuw argument op tafel. Zoets als "de minister wil het". Nee, waar het in feite omgaat is dat gedacht wordt dat jij progressief wordt. Nou vraag ik je. Je weet zelf dat daar meer voor nodig is. Bovendien drinkt Ter Borch sloten koffie dus wat wil je nog meer. Nee wat dat betreft kun je er beter voor pleiten dat de koffieprijzen weer een kwartje wordt. Begrijp je?

Tja wat zal zeggen, eh. Nou ja ga je mee een koffietje halen.

Jos van de Werf.

CAFFEE.

Trink nicht soviel Caffee
Nicht für Kinder ist die Türkendrank
Schwächt die Nerven, mach dich bloss
und krank

REDUKTIE-en REISBURO

Visserstraat 46

GEOPEND MAANDAG T/M VRIJDAG VAN HALF TWEE TOT HALF ZES.

TEL. 121237

SEO-APPARATUUR

BANDRECORDERS/DECKS

AKAI	4000 DS	f485,60
SONY	TC 378	-738,10

LUIDSPREKERBOXEN

MARANTZ	HD 44	-180,60
PIONEER	HPM 40	-305,-
WHARFDALE	Linton 3 XP	-152,50

PLATENPELERS

DUAL	CS 502-1	-314,80
PIONEER	PL 112 D	-237,90
MARANTZ	6300	-437,98

TUNERS

PIONEER	TX 5500 II	-324,60
PHILIPS	22 RH 640	-241,60

VERSTERKERS

MARANTZ	1030 E	-284,30
PHILIPS	22 RH 551	-495,40
PIONEER	SA 5500 II	-262,30

STUDIE BOEKEN

Mits in grote aantallen: bespreek het in je college of werkgroep.
Hoe meer exemplaren per titel, hoe meer korting

VROEGTIJDIG BESTELLEN VOORKOMT TELEURSTELLING!!
De levertijd kan soms lang zijn (soms 6 weken).

10% KORTING

op foto-artikelen op vertoon van je GSB-lidmaatschapskaart bij 't KRUYTVAT en bij STEENMEYER.

15% KORTING

PLATENBONNEN
van f10,- voor f8,50
van f15,- voor f12,75
en van f20,- voor f17,-

SCHRIJFMACHINES

ERIKA 34 VOOR f213,-
ERIKA 44 VOOR f250,-

ook TRIUMPH en OLIVETTI
schrijfmachines.

SOCIAAL GEOGRAFEN OPGELET !!!

Het uittreksel, "Man, Location and Behaviour" van Kevin Cox, een uitgave van het GSB-uittrekselcomité sociale geografie, nu ook op het reductieburo verkrijgbaar.....f 1,-

TWEDE-HANDS BOEKEN

voor psychologie, sociologie en sociale geografie.

verder:

diverse 'kantoor'-artikelen zoals
multo-banden (groot en klein), blok
schrijfblokken en: VELPON.....70 cts

KALENDER

Een nieuw jaar, nieuwe activiteiten. Voor de komende maanden staat er nu al een hoop op de aktie-kalender.

- + Allereerst is daar het *forum over de studentenvoorzieningen*. Op 18 januari om 8 uur in de Geertsema-zaal (Academie). Er wordt daar dan gediskussied over de CSV-nota's en de bezuinigingen op de studenten-voorzieningen.
- + Op 10 februari vergadert de U-raad over de begroting voor 1978. Belangrijke zaken die daar o.a. aan de orde komen zijn de servicekostensubsidie voor de SSH, en de toewijzing van geld voor de bouw van noodbarakken (kamernood).

+ Op 11 februari vindt er een *projectenvergadering plaats in het teken van de herstrukturierungsaktie*. Gesproken wordt daar o.a. over de gevolgen van de verkorting van de cursusduur voor de projecten, en over wat de projecten kunnen doen in de herstrukturierungsaktie.

+ Op 18 februari gaan we met z'n aller naar Amsterdam om te protesteren tegen de beperking van de cursusduur, de beperking van de inschrijvingsduur (met terugwerkende kracht tot 1975) en de bezuinigingen die de kwaliteit en de toegankelijkheid van het WO bedreigen. Om de kwaliteit van het onderwijs! Vanuit Groningen vertrekt er een speciale

trein.

- + Op 4 maart de volgende belangrijke aktie. Tegen de *uitbreiding van de UC-almelo* wordt er dan in Almelo zelf gedemonstreerd.
- + Op 18 maart is er in Amsterdam een *internationaal forum 'Stop de Neutronenbom'*. Op 19 maart vindt er in Amsterdam een demonstratie plaats tegen de aanmaak van de neutronenbom.

Dat is de aktiekalender, voorzover bekend op dit moment. Het is duidelijk op alle terreinen van de samenleving is er de komende tijd wel wat belangrijks te doen. Doe mee!

DONDERS' (Een verlaat Sinterklaasgedicht)

Ach, weet Ge nog van vijftwintig mei:
De kleurenstickers en de vaantjes
Ge stemde op een eerstekeus partij
Of domweg Ria, Joop of Aantjes
Eilaas die tijd is 'middels lang voorbij
Nu kraaien 's Heeren eigen Haantjes
Nu legt de liberáál z'n koekoeks-ei
En samen delen zij de baantjes
We hebben weer wat ongerijmds erbij
(Zie ginds komt de stoomwals met rechtsen al aan)

Zo zachtjes christen-democratisch
En dus in Godsnaam niet bij brood alleen
Of uitgekookt en dus schematisch
En weer eens om de hete breinaald heen

Ik zie U kabinet
Als bron van breed verzet
Maar 'k zag U liever niet
Oh bron van breed verdriet
De ballen met z'n allen
'k Zal blij zijn met Uw "vallen"
En als het morgen kan
Dat is mij liever dan
Een dagje later
Ik wil de kater
Zelf bij U bezorgen

Ge waart te lang verborgen bezig
De Informatie bleef afwezig
Wie hebt Ge moeten bellen
Voor Gij wat mocht vertellen?
Ach ja, ik weet het wel
De Esso en de ....
En al die andre pompen
Ik voel het op mijn klompen aan
't Is zo direkt wel niet gegaan

Maar meer dan één Heer kan men nimmer dienen
De Moloch overdag en God na tiene
Dat leert men toch niet in de kerk
Zulk hemelstergend duivelswerk?
Eén troost: ik had ook geen illusies
Ge barst intern al van de rusies
Van Eénheid hebt Ge nooit gehoord
Zo wel, dan hoogstens van het woord

Maar komt het water van Driestromenland
Ons nu al tot de mond
Of spoelt haar rijke rommel op ons strand
Ja raakt ons scheepke grond?

Welnee, welnee mijn vriend
We zijn zelfs blinde ziend
In elk geval nog niet verslagen
We roepen naar de linkse lagen:

We moeten zelf de weg plaveien
Waarlangs we samen voorwaarts dijen
Komt makkers staakt het niet, Uw wild geraas
We lusten worst van Dries, van Wiegel kaas.
Het kabinet loopt met een ingebouwde kruik
Dus sluit tot sterkte nu de rijen: stuk voor stuk.

Ben Donders

Ben Donders.

SPAARAKTIE: WIE DE MEESTE GSB- STUIVERS VERZAMELT KRIJGT

OP HET REDUKTIE BUREAU EEN PAK KOFFIE.

NAAM:

ADRES:

STUDIERICHTING:

PLAATS:

WORDT LID VAN DE GSB, GIRO: 1229746. TEL: 114597
of: 114598